

**Տ. ՎԱԶԳԵՆ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՄԻՐԶԱԽԱՆՅԱՆԻ ՔԱՐՈՉԸ՝
ԽՈՍՎԱԾ Ս. ԳԱՅԱՆԵ ՎԱՆՔՈՒՄ ՄԱՏՈՒՅՎԱԾ ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ**

(1 նոյեմբերի 2020 թ.)

Յանուն Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. ամէն:

«Մի՛ երկնչիւր, միայն հավատա՛»
(Ղուկ. Ը. 50):

Սիրելի՛ հավատացյալ քույրեր եւ եղբայրներ,

Համատես Ավետարանները ներկայացնում են, որ Հիսուսի քարոզչության շրջանին նրան մոտեցավ Հայրոս անունով մի ժողովրդապետ եւ ասաց, թե իր աղջիկը հիվանդ է եւ խնդրեց գալ ու աղոթել, որ նա փրկվի: Բայց մինչ Հիսուս պատրաստվում էր այցելել ժողովրդապետի տուն, նրա ծառաները եկան եւ ասացին. «Վարդապետին այլեւս մի՛ անհանգստացրու, որովհետեւ քո աղջիկը մահացել է»: Հիսուս, տեսնելով այս պատվարժան մարդու ընկճված հոգեվիճակը, ասաց. «Մի՛ վախեցիր, միայն հավատա՛, եւ նա կապրի» (Ղուկ. Ը. 50): Ու այցելելով նրանց տուն՝ Հիսուս վերցրեց աղջկա ձեռքը, եւ կենդանության շունչը վերադարձավ աղջկան, ու նա կենդանացավ (հմմտ. Ղուկ. Ը. 40—42, 49—55):

Եւ ահա, սիրելիներ, այս ավետարանական պատմությունը շատ նման է մեր ժողովրդի վիճակին, երբ Արցախում եւ Հայաստանի սահմանների մոտ կենաց ու մահու պայքար ենք մղում. մեր ներսում երկյուղն ու վախն են ոչ այնքան թշնամու նկատմամբ, ոչ էլ կյանքը կորցնելու, որքան՝ հայրենիքը չկորցնելու համար: Եւ այստեղ է, որ կրկին իր ձեռքերը բացած, ժպտադեմ պիտի նայի մեզ Քրիստոս ու ասի. «Մի՛ վախեցեք, հավատացե՛ք ու դուք ապրելու եք» (հմմտ. Ղուկ. Ը. 50):

Այս պահին երեւի թե տեղին է, որ ազգի ապրումները, կորուստներն ու փորձությունները համեմատենք Աստվածաշնչի մեծ կերպարներից մեկի՝ Հոբի պատմության հետ: Հորը նույնպես կորցրեց իր զավակներին,

ինչպես մենք ենք կորցնում նահատակվող զինվորներին, կորցրեց իր ունեցվածքն այնպես, ինչպես մեր Արցախի ժողովուրդը կորցնում է դարերով կերտած շեներն ու ծաղկուն այգիները, որ այս օրերին փշուր-փշուր են լինում թշնամու ականներից: Այսօր էլ ոմանք փորձում են մեղադրել մեզ տարբեր մեղքերի մեջ, ինչպես այդ օրերին Հոբի բարեկամներն էին վարվում նրա հետ: Ծանր փորձություն է տրվում մեզ, որ հեռանանք մեր Աստծուց, երգահանի պես նորից ասենք. «Ո՛ր էիր, Աստված, երբ կոտորվում էր մի ողջ ժողովուրդ»: Բայց ճիշտ հակառակը պատահեց, այսօր տաճարները լեփ-լեցուն են հավատացյալներով, այսօր Հայոց Եկեղեցին առավոտ թե գիշեր զանգեր է ղողանջեցնում, աղոթք ու պատարագ հնչեցնում ու հավաքում իր ժողովրդին՝ գոտեպնդելու եւ մեկ անգամ եւս իր հավատարմությունը հայտնելու մեր հայրերի Աստծուն: Եւ դրա համար Աստված այս արհավիրքի մեջ օրհնում է մեզ եւ ուժ ու քաջություն տալիս, որպեսզի կարողանանք հաղթել եւ պահպանել հողը հայրենի:

Զմոռանանք, սիրելիներ, որ հողն իր մեջ զորություն ունի: Հնամենի Արցախի՝ հայկական հողի զորությունը փոխանցվում է մեր զինվորներին, որ կարողանան դիմադրել եւ հաղթել թշնամուն: Ինչպես Արշակ թագավորը, պարսից արքունիքում քայլելով հայոց հողի ու ջրի վրայով, ուժ եւ զորություն էր ստանում, այդպես այսօր Արցախի հողն օգնում է մեր զինվորներին եւ հետ շարտում հակառակորդին, թուլացնում նրա ամբողջ ուժն ու կարողությունը: Այդ հողի ուժն է մեզ այսօր պահում: Մենք այլեւս չենք ուզում հայրենիքը երգելով սիրել, առանց այդ էլ Արաքսի այն կողմում թողել ենք մի մեծ հայրենիք, որի կարոտը շարունակում է ապրել մեր սրտերում:

Երեսուն տարի առաջ Աստված Արցախը վերադարձրեց Մայր Հայրենիքին. ունեցանք հաղթանակներ ու նոր ձեռքբերումներ, սակայն ունեցանք բացթողումներ, որոնք ճակատագրական եղան մեր ժողովրդի համար: Զկարողացանք առավել ուժեղ Արցախ, հզոր բանակ ու ամուր սահմաններ կերտել, բայց Աստծուն փառք՝ ունենք այն, ինչ ունենք:

Եւ այստեղ պիտի գիծ քաշենք անցյալի ու ներկայի միջեւ: Զենք կարող ապագայի մասին խոսել ու ապրել անցյալի հոգսերի ծանրության տակ, անցյալը անցած է, այնտեղից պիտի վերցնենք լավը, այն, ինչ օգնելու է մեզ առաջ գնալու ու նորանոր հաջողություններ կերտելու:

Այս պահին ցանկանում եմ հիշեցնել մեր երջանկահիշատակ Գաբեգին արքեպիսկոպոս Հովսեփյանցի մի կարեւոր խոսքը. «Ո՛վ հայ

ժողովուրդ, դու հավատա՛քո նախնիների Աստծուն, հավատա՛քո պատմությանը, ու դու չես մեռնի»։ Մենք հավատում ենք մեր հայրերի Աստծուն, հավատում ենք մեր պատմությանը եւ չենք մեռնի. ապրելու ենք՝ ապրեցնելու համար։

Ինչպես հնում մարտիրոսների արյունը հիմք դարձավ Եկեղեցուն, այդպես եւ այսօրվա մեր նորօրյա նահատակների արյունն է հիմք դառնում նոր, առավել հզոր ու միացյալ Հայաստանի՝ նորանոր տեսլիքներով ու ձեռքբերումներով։

Սիրելի՛ հավատացյալներ, երբ մեր եղբայրներն ու քույրերն Արցախի ու Հայաստանի սահմաններում իրենց կյանքն են վտանգում ի պաշտպանություն հայ ժողովրդի, Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին աղոթքով եւ գործնական այլ միջոցներով շարունակում է սատարել իր ժողովրդին տառապանքների ու հերոսության այս օրերին։ Եւ այդ Եկեղեցու գլուխ կանգնած է Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Գարեգին Բ.-ն, որի գահակալության 21-րդ տոնակատարությունն է այսօր։

Մեր սիրելի Վեհափառն Արարատյան թեմի առաջնորդական փոխանորդության տարիներին Սոււմգայիթից եւ Բաքվից փախստականներին, երկրաշարժից տուժածներին, արցախյան պատերազմի հետեւանքով զոհվածների ու վիրավորների ընտանիքներին աջակցեց, ամոքեց շատերի կոտորված սրտերը, ձեռք մեկնեց ժողովրդին եւ իր ազգի կողքին կանգնեց։ Պատմում են, թե ինչպես այդ օրերին Գարեգին արքեպիսկոպոսը Երեւանից հասնում էր՝ Հայաստանի հյուսիսային ու հարավային սահմաններ, օրհնում զինվորներին, որպեսզի նրանք կարողանան քաջաբար պաշտպանել հողը հայրենի։ Իսկ երբ ստանձնեց հայրապետական գահը, տեսավ Արցախի ապրիլյան գոյամարտը եւ այսօր՝ արցախյան մի նոր հերոսամարտ։ Ու Վեհափառը կրկին լծվեց հայրական խնամատարության գործին Հայաստանում, Արցախում, Սիւնուքում, կոչերով դիմեց աշխարհի տարբեր ժողովուրդներին, երկրների ղեկավարներին, հոգեւոր պետերին՝ մեր ժողովրդի ձայնը լսելի դարձնելու համայն աշխարհում։ Վեհափառի՝ մեր ժողովրդի ապրելու իրավունքը բարձրաձայնող կոչերն աշխարհին նմանեցնում եմ Խրիմյան Հայրիկի՝ ժամանակին արտահայտած մի կարեւոր մտքի. «Պիտի ձեռք բերենք իրավունք, որ իրավունք ունենանք»։ Այսօր մեր Հովվապետի եւ Քահանայապետի գլխավորությամբ թակում ենք աշխարհի առաջնորդների դռները, որպեսզի իրավունք ունենանք իրավունք ունենալու, որպեսզի հնամենի քրիստոնյա մի

ժողովուրդ, որ հազարամյակներով ապրել է իր բնօրրանում, որտեղ քարոզել են Հիսուսի առաքյալներն ու աշակերտները, սրբացրել այդ հողը, որ այն շարունակի մնալ քրիստոնեական եւ պատկանի այն ժողովրդին, որին Աստված ի վերուստ պարգեւել է այդ սուրբ հողը:

Վեհափառ Հայրապետ, մաղթում ենք Ձերդ Սրբությանն արեւշատ տարիներ: Շարունակեք Ավետարանում նշված Քաջ հովվի պես առաջնորդել մեր Հայոց Եկեղեցին ու մեր ժողովրդին Հայաստանում եւ Սփյուռքում: Աղոթում ենք Ձերդ Սրբության արեւշատության համար, որ ուղղափառ հավատքով առաջնորդեք երկար տարիներ, որ ազգս հայոց շարունակի Սբ. Գրիգոր Լուսավորչի աջի վրա հիմնված իր ներկան եւ հերոսական ապագան կերտել, որ շարունակենք ապրել Հիսուսով, սիրենք ու շարունակենք մեր ամենօրյա կյանքը Հիսուսով: Եւ Նրա մեծ գործությամբ ոչ միայն ապրենք, այլ նաեւ այդ մեծ տեսիլքն ու երազանքներն իրականացնենք, որոնք շատ-շատ երիտասարդների կյանքում մնացին չիրականացած:

Հանուն մեր միաբանության մեկ անգամ եւս շնորհավորում ենք Վեհափառ Հայրապետի գահակալության 21-րդ տարեդարձը եւ մաղթում գահակալության խաղաղ տարիներ:

Սիրելի ժողովուրդ, «Մի՛ վախեցիր, փոքրիկ հոտ, որովհետեւ ձեր Հայրը բարեհաճեց տալ ձեզ արքայությունը» (Ղուկ. ԺԲ. 32) ավետարանական պատգամով շարունակենք հավատալ մեր հայրերի Աստծուն, Հայոց բանակի հաղթանակին, Հայաստան պետության հարատեւությանն ու քաջաբար պայքարենք մեր հավերժ ապրելու իրավունքի համար:

Աստված օրհնի մեր ժողովրդին, մեր բանակն ու ազգը, այժմ եւ միշտ եւ հավիտյանս հավիտենից. ամեն:

